

Bulevardi 28
PL 275
00121 Helsinki
Puh. (09) 680 401
Fax (09) 604 714
Merja Salonen

29.6.2005

1(1)

TYÖTAPATURMA- JA LIIKENNEVAHINKOPOTILAI- DEN SAIRAANHOITO- KUSTANNUSTEN TÄYSKUSTANNUSMAKSUA KOSKEVAN MENETTELYN YHDENMUKAISTAMINEN

Sosiaali- ja terveysministeriö, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus ja Suomen Kuntaliitto ovat 8.6.2005 sopineet sairaanhoitokulujen täyskustannusmenettelyn yhdenmukaistamisen periaatteista.

Edellä mainitun johdosta tapaturma-asiain korvauslautakunnan kiertokirjeen 8/2004 liitteenä lähetetty toimintatapaohje julkiselle terveydenhoitosektorille kumotaan ja annetaan uusi ohje ”Tietoa työtapaturma- ja liikennevakuutuksesta liittyen täyskustannusmaksuun”.

Tapaturma-asiain korvauslautakunta lähettää uudet ohjeet vakuutuslaitoksille tiedoksi.

Tapaturma-asiain korvauslautakunnan kiertokirjeen 8/2004 ohjeet vakuutuslaitoksille tullaan myöhemmin tarkistamaan edellä mainittuja uusia ohjeita vastaaviksi.

TAPATURMA-ASIAIN KORVAUSLAUTAKUNTA

Jaakko Hannula
puheenjohtaja

Liitteet [Työtapaturma- ja liikennevahinkopotilaiden sairaanhoitokustannusten täyskustannusmaksua koskevan menettelyn yhdenmukaistaminen](#)

Tietoa työtapaturma- ja liikennevakuutuksesta liittyen täyskustannusmaksuun

8.6.2005

**TYÖTAPATURMA- JA LIIKENNEVAHINKOPOTILAIEN SAIRAAHOITOKUSTAN-
NUSTEN TÄYSKUSTANNUSMAKSUA KOSKEVAN MENETTELYN YHDENMU-
KAISTAMINEN**

Työtapaturma- ja liikennevahinkopotilaiden sairaanhoidon korvausten pysyvä täyskustannusvastuujärjestelmä (1358-1363/2005) tuli voimaan vuoden alusta. Uusi järjestelmä koskee vain vuoden 2004 jälkeen sattuneita työtapaturmia, ammattitauteja ja liikennevahinkoja. Ennen vuotta 2005 sattuneiden työtapaturmien, ammattitautien ja liikennevahinkojen sairaanhoidon korvauksissa noudatetaan aikaisemman lainsäädännön mukaista menettelyä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on neuvotellut Tapaturmavakuutuslaitosten liiton, Liikennevakuutuskeskuksen ja Suomen Kuntaliiton (jäljempänä osapuolet) kanssa toimenpiteistä, joilla tapaturma- ja liikennevahinkopotilaiden hoidon ilmoittamiskäytäntö ja täyskustannusmaksun maksamista koskeva menettely voitaisiin yhdenmukaistaa. Osapuolet kiinnittävät kunnallisen terveydenhuollon hoitolaitosten sekä vakuutuslaitosten huomiota seuraaviin seikkoihin.

Tapaturmavakuutuslain (608/1948) ja liikennevakuutuslain (279/1959) mukaan vakuutuslaitos voi antaa kunnallisessa terveydenhuollossa hoidettavana olevan potilaan hoidon nopeuttamiseksi maksusitoumuksen valitsemaansa hoitopaikkaan. Kunnallisen terveydenhuollon hoitolaitos ei voi kuitenkaan lykätä lääketieteellisesti tarpeellisen hoidon antamista, vaikka vakuutuslaitos ei ole ratkaissut vahingon korvattavuutta tai maksusitoumusasiaa taikka vakuutuslaitos on antanut maksusitoumuksen muuhun hoitopaikkaan. Hoidon tarpeen ratkaisee aina hoitava lääkäri lääketieteellisin perustein.

Hoitava lääkäri päättää myös, milloin potilas voidaan terveydentilansa puolesta siirtää hoidettavaksi maksusitoumuksessa tarkoitettuun hoitopaikkaan. Potilaan kieltäytyminen vakuutuslaitoksen maksusitoumuksella tarjoamasta hoitopaikasta ei poista kunnallisen terveydenhuollon velvollisuutta järjestää potilaan lääketieteellisesti tarpeellinen hoito.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992; asiakasmaksulaki) 13 b §:n mukaan kunnallisen terveydenhuollon hoitolaitoksen on viipymättä, kuitenkin viimeistään kymmenen arkipäivän kuluessa ilmoitettava vakuutuslaitokselle sellaisen hoidon alkamisesta, joka todennäköisesti johtuu työtapaturma- ja liikennevakuutusjärjestelmien korvattavaksi kuuluvasta työtapaturmasta, ammattitaudista tai liikennevahingosta.

Asiakasmaksulaissa säädetään tiedoista, jotka hoitolaitoksen on annettava vakuutuslaitokselle ilmoittaessaan hoidon aloittamisesta. Ilmoitukseen on asiakasmaksulain 13 b §:n 1 momentin mukaan sisällytettävä hoitolaitoksella olevat tiedot vamman tai sairauden laadusta, tapaturmasta, ammattitaudista ja liikennevahingosta sekä vahingoittuneen henkilötiedot. Työtapaturmissa ja ammattitauoissa on lisäksi ilmoitettava tiedot vahingoittuneen työnantajasta ja vakuutuslaitoksesta, jossa työnantajan työntekijät on vakuutettu sekä liikennevahingoissa tiedot liikennevahingosta vastuullisesta tai siihen osallisista moottoriajoneuvoista ja näiden liikennevakuutuslaitoksista. Ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on, että vakuutuslaitos saa hoitolaitokselta mahdollisimman nopeasti sellaiset tiedot, joilla vakuutuslaitos voi harkita maksusitoumuksen antamista potilaan siirtämiseksi muuhun hoitopaikkaan nopeamman hoidon saamiseksi.

Ilmoitusta ei asiakasmaksulain mukaan tarvitse tehdä ensimmäisestä lääkärin vastaanottokäynnistä ja siihen välittömästi liittyvästä vähäisestä hoitotoimenpiteestä. Vähäisellä hoitotoimenpiteellä tarkoitetaan tavanomaista, vastaanottokäynnin yhteydessä tehtävää röntgentutkimusta, kipsausta, sidontaa tai muuta näihin rinnastettavaa toimenpidettä. Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä myöskään yksittäisistä lääkäriissäkäynneistä, joilla potilas käy sairaaloman jatkamisen tai muutoin vamman seurannan vuoksi.

Laissa ei säädetä tarkemmin, minkälaisessa muodossa hoidon aloittamista koskevat tiedot on annettava. Lain perusteluiden mukaan ilmoitusvelvollisuus voidaan täyttää esimerkiksi antamalla vaadittavat tiedot vakuutuslaitokselle E- lääkärinlausunnolla.

Osapuolet toteavat, että ilmoittamiseen käytetyn erillisen ilmoituskaavakkeen käyttö on osoittautunut epätarkoituksenmukaiseksi. Hoidon aloittamisesta ilmoittamiseen ja täyskustannusmaksun maksamisen menettelyyn on liittynyt myös eräitä muita epäselvyyksiä. Osapuolten näkemyksen mukaan menettelyssä olisi tarkoituksenmukaista noudattaa käytännön yhdenmukaistamiseksi seuraavia periaatteita.

1. Tapaturma- ja liikennevahinkopotilaan hoidon aloittamisesta ilmoittaminen

1.1. Ilmoittaminen sairauskertomuksen jäljennöksellä

Hoitolaitoksen on aina tehtävä tapaturma- ja liikennevahinkopotilaan hoitokäynnistä määräysten mukaiset sairauskertomusmerkinnät. Siksi hoitolaitos voi helpoimmin ilmoittaa tapaturma- ja liikennevahinkopotilaan hoidon aloittamisesta lähettämällä vakuutuslaitokselle jäljennöksen potilaskäyntiä koskevasta sairauskertomuksesta. Koska laissa ei ole säädetty hoidon aloittamista koskevan ilmoituksen muodosta, menettely täyttää asiakasmaksulain 13 b §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden.

Jos kaikki asiakasmaksulaissa vaaditut tiedot eivät ilmene sairauskertomusmerkinnöistä, hoitolaitoksen on selvitettävä ne ja lähetettävä tiedot vakuutuslaitokselle sairauskertomuksen mukana.

Työtapaturmissa ja ammattitaupeissa potilaan, työnantajan ja vakuutuslaitoksen nimi ja vakuutuksen numero löytyvät helpoimmin vakuutustodistuksesta, jonka potilas saa pyynnöstä työnantajaltaan. Vakuutustodistus voidaan liittää laskun tai sairauskertomuksen mukaan.

Vakuutustodistuksen käyttö ja sen lähettäminen vakuutuslaitokselle ei ole täyskustannusmaksun maksamisen edellytys. Vakuutustodistuksen käyttö on kuitenkin suositeltavaa, koska se varmistaa tietojen oikeellisuuden ja vakuutustodistuksella hoitolaitos voi velottaa asiakasmaksun suoraan vakuutuslaitokselta.

Jos vakuutustodistusta ei ole työtapaturmissa ja ammattitaupeissa käytettävissä, hoitolaitos saa puuttuvat tiedot esim. potilaalta, työnantajalta, poliisilta tai sairaankuljetuskertomuksesta. Sama koskee liikennevahinkoja. Liikennevahingoissa ei ole kuitenkaan käytössä vakuutustodistusta.

Vakuutuslaitosten osoitteet löytyvät Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (www.tvl.fi) ja Liikennevakuutuskeskuksen (www.lvkk.fi) nettisivuilta.

1.2. E- lääkärintlausunnon käyttäminen hoidosta ilmoitettaessa

Hoidon aloittamisesta voidaan ilmoittaa myös antamalla vaadittavat tiedot E-lääkärintlausunnolla. Erikseen laadittavan E-lääkärintlausunnon käyttäminen on kuitenkin perusteltua lähinnä silloin, kun

- a) työtapaturma- tai liikennevahinkopotilas kirjoitetaan hoitolaitokseen sairaansijalle hoidettavaksi,
- b) työtapaturma- tai liikennevahinkopotilaan hoito- tai tutkimustoimenpide tai lääkinnällistä kuntoutusta varten laaditaan hoitosuunnitelma taikka hänet asetetaan hoitojonoon tai
- c) työtapaturma- tai liikennevahinkopotilaalle aikaisemmin tehtyä hoitosuunnitelmaa muutetaan.

E- lääkärintlausunnosta rastitetaan tällöin kohta ”maksusitoumuspyyntö”.

Lausuntoon kirjataan asiakasmaksulain mukaisesti vakuutuslaitoksen maksusitoumuksen antamiseen tarvitsemat tiedot. Erityisen tärkeää on merkitä E-lausuntoon arvio hoitoon pääsyn ajankohdasta ja hoitokustannuksista,

jotta vakuutuslaitos voi arvioida maksusitoumuksen antamista muualla tapahtuvaan hoitoon.

2. Hoitoa koskevan laskun lähettäminen vakuutuslaitokselle

Vastaanottokäyntiä koskevan sairaskertomusmerkinnän lähettäminen vakuutuslaitokselle on perusteltua laskun maksamiseksi nopeuttamiseksi myös niissä tapauksissa, joissa hoitolaitoksella ei ole velvollisuutta ilmoittaa hoidon aloittamisesta. Muussa tapauksessa vakuutuslaitos joutuu usein erikseen pyytämään hoitolaitokselta korvausvelvollisuuden selvittämiseksi sairaskertomuksen tai E-lääkärinlausunnon.

Jos hoitoa koskevaa laskua ei voida käytännön syistä johtuen lähettää vakuutuslaitokselle sairaskertomuksen jäljennöksen mukana, erikseen lähetettävään laskuun tai sen liitteeseen tulisi merkitä tiedot, joilla lasku voidaan yhdistää vakuutuslaitoksessa potilaan sairaskertomukseen. Laskua ei voida vakuutuslaitoksessa käsitellä, jos siitä puuttuu potilaan henkilötiedot ja työtapaturmissa ja ammattitaupeissa potilaan työnantajan ja tämän tapaturmavakuutuslaitoksen nimi sekä liikennevahingoissa potilaan kuljettaman tai vahinkoon osallisen ajoneuvon rekisteritunnus ja liikennevakuutusyhtiön nimi.

3. Vakuutuslaitoksen selvittämisvelvollisuus ja täyskustannusmaksun suorittaminen

Kun hoidon aloittamista koskevaan ilmoitukseen vaadittavat tiedot sisältävä sairaskertomus tai E-lääkärinlausunto taikka muussa muodossa annetut tiedot ovat saapuneet vakuutuslaitokselle, vastuu asian selvittämisestä siirtyy lain mukaan vakuutuslaitokselle. Mikäli hoito on tapaturmavakuutuslain tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavaa, hoitolaitos saa ilmoituksen tehtyään täyskustannusmaksun siihen asti, kunnes vakuutuslaitos ohjaa potilaan maksusitoumuksella muualle hoitoon. Jos sairaskertomuksen tai E-lääkärinlausunnon tiedot ovat puutteelliset, ne lähetetään hoitolaitokselle täydennettäväksi.

4. Ilmoitusvelvollisuus ja täyskustannusmaksu, kun vahinkoa ei ilmoiteta vakuutuslaitokselle

Työtapaturma- ja ammattitautikorvausasia tulee vireille vakuutuslaitoksessa tapaturmailmoituksella, jonka tekeminen kuuluu työnantajalle. Vakuutuslaitoksen on selvitettävä korvausvelvollisuus myös silloin, kun se saa muulla tavoin tiedon työtapaturmasta tai ammattitaudista, jonka vuoksi sen voidaan otaksua olevan korvausvelvollinen. Liikennevahingoissa vahinkoilmoituksen tekee liikennevakuutuksesta korvausta hakeva.

Asiakasmaksulain 13 a ja 13 b §:n mukaan kunnallisen terveydenhuollon hoitolaitoksen on ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä tapaturma- ja liikennevahinkopotilaan hoidon aloittamisesta vakuutuslaitokselle myös siinä tapauksessa, ettei tapaturmailmoitusta tai ilmoitusta liikennevahingosta vakuutuslaitokselle tehdä.

Jos hoitolaitos ei pysty selvittämään oikeaa vakuutuslaitosta, koska potilas ei anna tietoja työnantajasta tai vakuutuslaitoksesta eikä niitä muullakaan tavoin voida selvittää, hoitolaitos voi ilmoittaa hoidon aloittamisesta työtapaturmissa ja ammattitaupeissa mille tahansa työtapaturmavakuutusta harjoittavalle vakuutuslaitokselle tai Tapaturmavakuutuslaitosten liittoon sekä liikennevahingoissa Liikennevakuutuskeskukseen. Nämä selvittävät oikean vakuutuslaitoksen ja siirtävät asian sen käsiteltäväksi. Jos tapaturma- tai vahinkoilmoitusta ei tehdä, vakuutuslaitos selvittää muulla tavoin täyskustannusmaksun maksamista varten vahingon korvattavuuden.

5. Täyskustannusmaksun periminen

Täyskustannusmaksu ei ole sellainen asiakasmaksu, joka voitaisiin periä ulosottoteitse ilman tuomiota.

Vakuutusyhtiön maksuvelvollisuuden perusteet määritellään tapaturma- ja liikennevakuutuslaissa. Vakuutuslaitos saa tapaturma- ja liikennevakuutuslain mukaan maksaa täyskustannusmaksun vasta sen jälkeen, kun vakuutuslaitos on ensin selvittänyt, onko kysymyksessä lain mukaan korvattava hoito. Jos vahinko ei ole tapaturmavakuutuslain tai liikennevakuutuslain mukaan korvattava, täyskustannusmaksua ei voida maksaa. Korvauskysymys voi ratketa lopullisesti vasta muutoksenhakukäsittelyn jälkeen. Vakuutuslaitos ilmoittaa hoitolaitokselle korvausasian ratkaisun pitkittymisestä.

Vakuutuslaitoksella on lain mukaan aikaa korvauspäätöksen tekemiseen kolme kuukautta siitä lukien, kun se on saanut asian ratkaisemiseen tarvittavan selvityksen. Vasta sen jälkeen vakuutuslaitos voi olla velvollinen maksamaan tapaturma- ja liikennevakuutuslaissa säädettyä viivästyskorkea. Tapaturmavakuutuslaissa ja liikennevakuutuslaissa ei ole säädetty korvausta erillisestä laskutuslisästä, joka ei sisälly kuntalaskutusperusteisiin.

6. Täyskustannusmaksu työnantajan omavastuun sisältävissä työtapaturmavakuutuksissa

Työnantajalla voi olla työtapaturmavakuutukseen sisältyvä omavastuu tietyn suuruisista korvauskustannuksista. Tästä huolimatta täyskustannusmaksun suorittaminen hoitolaitokselle kuuluu aina vakuutuslaitokselle. Vakuutuslaitoksen on kuitenkin ensin selvitettävä hoidon korvattavuus. Jos kor-

vausedellytykset täyttyvät, vakuutuslaitos maksaa hoidosta täyskustannusmaksun hoitolaitokselle ja perii omavastuun suuruisen osuuden maksamaan kustannuksesta takaisin työnantajalta. Siksi täyskustannusmaksua ei tule lähettää työnantajan maksettavaksi. Täyskustannusmaksua ei saa lain mukaan periä myöskään tapaturma- ja liikennevahinkopotilaalta.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2005

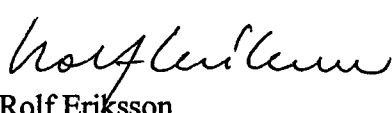
Markku Lehto
kansliapäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

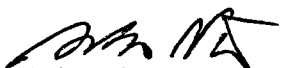
Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
varatoimitusjohtaja
Suomen Kuntaliitto

Tapani Miettinen
toimitusjohtaja
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Rolf Eriksson
johtaja
Suomen Kuntaliitto

Asko Nio
yksikönjohtaja
Liikennevakuutuskeskus

JAKELU

Ministeri Sinikka Mönkäre
Ministeri Liisa Hyssälä
Erityisavustaja Janne Metsämäki
Erityisavustaja Marja Tallavaara
Terveysosasto STM
Vakuutusosasto STM
Vakuutusvalvontavirasto
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto
Liikennevakuutuskeskus
Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto
Suomen Kuntaliitto
Tapaturmavakuutuslaitokset
Liikennevakuutusyhtiöt
Valtiokonttori
Maatalousyrittäjien eläkelaitos

**TIETOA TYÖTAPATURMA- JA LIIKENNEVAKUUTUKSESTA LIITTYEN
TÄYSKUSTANNUSMAKSUUN****1. Sairaanhoidon korvaaminen työtapaturma- ja liikennevakuutuksessa**

Tapaturmavakuutuslain (15 §) ja liikennevakuutuslain (6 a §) perusteella korvataan työtapaturman tai ammattitaudin sekä liikennevahingon takia tarpeellisen sairaanhoidon kustannukset. Sairaanhoidona korvataan muun muassa lääkärin antaman tai määräämän hoidon ja lääkkeiden kustannukset. Myös E-lääkärinlausunnon palkkio korvataan, kun lausunto on ollut tarpeellinen korvausasian käsittelyssä.

Sairaanhoidon kustannusten korvaaminen edellyttää, että sairaanhoito on ollut tarpeellista nimenomaan korvattavan vamman tai sairauden takia (syy-yhteysvaatimus) ja että vakuutuslaitos on antanut maksusitoumuksen hoidon korvaamisesta.

Lain mukaan vakuutuslaitoksen maksusitoumusta ei tarvita yksittäiseen vastaanotokäyntiin ja siihen liittyvään vähäiseen hoitotoimenpiteeseen. Vähäinen hoitotoimenpide on esimerkiksi röntgen- tai ultraäänitutkimus tai kipsaus. Leikkaus ja täyhystystutkimus eivät ole vähäisiä toimenpiteitä.

Maksusitoumusta ei tarvita myöskään kiireelliseen sairaanhoitoon, joka on välttämätöntä vammasta tai sairaudesta potilaan terveydentalle aiheutuvan välittömän uhan vuoksi.

Muun kuin edellä mainitun sairaanhoidon korvaaminen edellyttää, että vakuutuslaitokselle on toimitettu maksusitoumuksen käsittelyä varten välttämättömät tiedot. Vakuutuslaitoksella on oikeus näissä tilanteissa valita maksusitoumuksella jatkohoitopaikka. Jotta vakuutuslaitoksen oikeus hoitopaikan valintaan voisi käytännössä toteutua, julkisen (kunnallisen) sektorin hoitolaitokselle on asetettu velvollisuus viipymättä ilmoittaa vakuutuslaitokselle työtapaturma- ja liikennevahinkopotilaan hoidon alkamisesta. Sosiali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin on lisätty säännökset ilmoitusvelvollisuudesta ja maksusitoumuksen antamista varten tarvittavista tiedoista, jotka hoitolaitoksen on annettava vakuutuslaitokselle (uusi 13 b §).

2. Täyskustannusmuutokset koskevat vain 1.1.2005 tai sen jälkeen sattuvia vahinkoja

Muutokset sairaanhoidon korvauksissa koskevat työtapaturmia ja liikennevahinkoja, jotka sattuvat 1.1.2005 ja sen jälkeen, samoin kuin ammattitauteja, joiden ilmenemisaika on 1.1.2005 ja sen jälkeen.

Jos vahingon sattumisaika tai ammattitaudin ilmenemisaika on ennen vuotta 2005, uutta täyskustannusmaksua ei suoriteta.

Täyskustannusmaksu suoritetaan myös maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, sotilastapaturmalain ja valtion virkamiesten tapaturmakorvauksesta annetun lain perusteella korvattavasta sairaanhoidosta.

Lisäksi asiakasmaksulain 13 a §:n viittaussäännöksen mukaan täyskustannusmaksu suoritetaan myös niissä muissa tapauksissa, joissa potilaalla on oikeus saada korvaus sellaisen lain perusteella, jossa säädetty korvaus määräytyy tapaturmavakuutuslain mukaan. Tällaisia lakeja ovat muun muassa pelastustoimilaki, laki eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta sekä laki opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta.

Myös niissä tapaturmavakuutuslain 57 §:n 1 momentin mukaisissa vakuutuksissa, joissa kunnan vakuuttamisvelvollisuus perustuu sosiaalihuoltolainsäädännön määräyksiin (omaishoitajat, kuntouttava työtoiminta ja vammaisten henkilöiden työtoiminta), suoritetaan täyskustannusmaksu.

3. Täky-muutokset eivät koske seuraavia vahinkoja

Ennen vuotta 2005 sattuneisiin vahinkoihin sovelletaan aikaisempia sairaanhoidon korvauksia koskevia sääntöjä, ei tässä ohjeessa kerrottavia periaatteita ja menettelytapoja. Niistä ei myöskään suoriteta uutta täyskustannusmaksua.

Täyskustannusmaksua ei suoriteta tapaturman tai liikennevahingon aiheuttaman vamman tai sairauden vuoksi annettavasta pysyvästä ympärivuorokautisesta laitoshoidosta.

Täyskustannusmaksua ei suoriteta myöskään tapaturmavakuutuslain mukaisista, työnantajan ottaman vapaa-ajan vakuutuksen perusteella korvattavista vahingoista.

Täky-muutokset eivät koske myöskään vapaaehtoisten yksityistapaturmavakuutusten perusteella korvattavia vahinkoja.

4. Hoidon aloittamisesta ilmoittaminen – mihin vakuutuslaitokseen ilmoitus / maksusitoumuspyyntö lähetetään

Työtapaturmista, mukaan lukien matkalla kotoa töihin tai päinvastoin sattuneet tapaturmat ja liikennevahingot, ilmoitus hoidon aloittamisesta lähetetään siihen vakuutuslaitokseen, jossa potilaan työnantajan lakisääteinen tapaturmavakuutus on.

Jos kysymys on ammattitaudista, ilmoitus lähetetään viimeisimmän työsuhteen vakuutaneelle vakuutuslaitokselle. Jos tätä ei pystytä selvittämään määräajan kuluessa, ilmoituksen voi tehdä mille tahansa lakisääteistä tapaturmavakuutusta harjoittavalle vakuutusyhtiölle.

Liikennevahingoissa ilmoitus lähetetään seuraavasti:

- kuljettajan osalta hänen kuljettamansa ajoneuvon liikennevakuutusyhtiölle
- matkustajan osalta sen ajoneuvon liikennevakuutusyhtiölle, jossa hän oli matkustajana
- jalankulkijan, polkupyöräilijän tai muun vastaavan osalta osallisen ajoneuvon liikennevakuutusyhtiölle.

Hoitolaitoksen ja potilaan tulee yhteistoiminnassa selvittää ajoneuvon rekisterinumero ja vakuutusyhtiö sekä kuljettajan henkilö- ja yhteystiedot.

Vakuuttamattoman ajoneuvon, tuntemattomaksi jääneen ajoneuvon ja ulkomaalaisen ajoneuvon aiheuttamista liikennevahingoista ilmoitus lähetetään Liikennevakuutuskeskukselle.

Hoidon aloittamisesta ilmoitetaan työtapaturma-asioissa Tapaturmavakuutuslaitosten liittoon ja liikennevahingoissa Liikennevakuutuskeskukseen, jos hoitolaitos ei ole kyennyt selvittämään vakuutuslaitosta.

5. Sairaanhoidoa ei korvata lainkaan vakuutuksen perusteella

Annettu sairaanhoito voi jäädä vakuutuksesta korvaamatta eri perustein. Sairaanhoidoa on voitu antaa vammaan tai sairauteen, joka ei kuulu lain mukaan korvattavaksi työtapaturma- tai liikennevakuutuksesta. Kyse voi olla vapaa-ajan tapaturmasta tai hoidettu vamma tai sairaus ei ole lääketieteellisessä syy-yhteydessä työtapaturmaan tai liikennevahinkoon. Kyse voi olla myös yrittäjälle sattuneesta tapaturmasta eikä yrittäjä ole ottanut tapaturmavakuutuslain 57 §:n mukaista vapaaehtoista työajan vakuutusta.

Liikennevakuutuksessa vakuutuslaitos voi evätä korvauksen tai alentaa sitä vahingonkärsineen oman myötävaikutuksen perusteella. Näin voidaan tehdä esimerkiksi liikennejuopumustapauksissa ja tapauksissa, joissa vahingonkärsinyt on aiheuttanut itselleen henkilövahingon tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella.

Jos vahingonkärsineelle maksettavia korvauksia on hänen oman myötävaikutuksensa perusteella alennettu esimerkiksi puolella, vakuutuslaitos korvaa sairaanhoidosta potilaalle puolet asiakasmaksusta ja hoitolaitokselle vastaavasti puolet täyskustannusmaksusta.

Jos vahinko ei kuulu lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta tai liikennevakuutuksesta korvattavaksi, hoitoa ei korvata miltei osin.

Jos vakuutuslaitos ei korvaa sairaanhoidon kustannuksia, se ilmoittaa asiasta kirjeitse hoidosta ilmoituksen tehneelle ja/tai laskun lähettäneelle hoitolaitokselle.

Lisäksi kerrotaan, että vakuutuslaitos on antanut korvausasiassa päätöksen vahingoittuneelle ja että hoitolaitoksella ei ole asiakasmaksulain 13 a §:n nojalla valitusoikeutta vamman tai sen hoidon korvattavuutta koskevaan päätökseen. Vakuutuslaitoksella ei ole salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta koskevien normien takia oikeutta antaa tietoja vahingoittuneen korvausasiasta hoitolaitokselle.

6. Perusasiat työtapaturmavakuutuksesta

Työtapaturmavakuutuksesta (lakisääteinen tapaturmavakuutus) suoritetaan tapaturmavakuutuslakiin perustuvat korvaukset, jos työsuhteessa työtä tekeväälle työntekijälle sattuu työtapaturma tai hänellä ilmenee ammattitauti. Sama koskee itsenäistä yrittäjää, joka on vakuuttanut itsensä tapaturmavakuutuslain mukaisesti työtapaturman varalta.

Työtapaturmavakuutus korvaa muun muassa sellaiset tarpeelliset sairaanhoitokulut, jotka ovat syy-yhteydessä korvattavaan vahinkoon. Vakuutuksesta korvataan myös perustellut ja tarpeelliset tutkimuskulut sen selvittämiseksi, onko kyse vakuutuksesta korvattavasta vahingosta.

Työtapaturmalla tarkoitetaan työssä tai työstä johtuvissa olosuhteissa kuten työmatkalla liikenteessä sattuvaa tapaturmaa, joka aiheuttaa työntekijälle vamman tai sairauden.

Ammattitauti on sairaus, jonka työssä oleva kemiallinen, biologinen tai fysikaalinen tekijä on todennäköisesti pääasiallisesti aiheuttanut. Ammattitaudin ilmenemisaika määritellään ammattitautilaissa. Sillä tarkoitetaan ajankohtaa, jona henkilö ensimmäisen kerran hakeutui lääkärin tutkittavaksi silloin tai myöhemmin ammattitaudiksi todetun sairauden johdosta. Ammattitaudin ilmenemisaika määrää sen, sovelletaanko sen perusteella suoritettaviin sairaanhoidon korvauksiin täyskustannusmuutoksia koskevaa lainsäädäntöä vai ei. Jos ammattitaudin ilmenemisaika on ennen vuotta 2005, täyskustannusmaksua ei suoriteta.

Ammattitautiepäilyn tutkimuskulut korvataan myös siinä tapauksessa, että sairaus ei osoittaudu ammattitaudiksi. Ammattitautiepäilyn tutkimuskuluista suoritetaan täyskustannusmaksu edellyttäen, että sairautta on ensimmäisen kerran perustellusti epäilty ammattitaudiksi 1.1.2005 tai sen jälkeen (lakimuutosten tultua voimaan).

Työnantajalla on lakiin perustuva velvollisuus ottaa valitsemastaan vahinkovakuutusyhtiöstä vakuutus työtapaturmien ja ammattitautien varalle. Suomessa toimii 12 lakisääteistä tapaturmavakuutusta myöntävää vakuutusyhtiötä.

Lisäksi Valtiokonttori korvaa valtioon työ- tai virkasuhteessa oleville työntekijöille sattuvat vahingot.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos vastaa maatalousyrittäjien työtapaturmien ja ammattitautien korvauksista.

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto on korvausvelvollinen, jos vahinko sattuu vakuuttamisvelvollisuudesta vapaan pientyönantajan työssä tai jos työnantaja on laiminlyönyt velvollisuutensa ottaa vakuutus. Työnantaja on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta kunnes hänen kalenterivuoden aikana teettämiensä työpäivien lukumäärä on enemmän kuin 12.

TVL toimii myös asuin- ja oleskelupaikan laitoksena, kun kyseessä on EU-valtiosta Suomeen lähetetty työntekijä. TVL korvaa tällöin, saatuaan toimivaltaisen valtion vakuutuslaitoksen antaman EU-todistuksen 123 (todistus oikeudesta sairaanhoitoetuuksiin), lähetetyn työntekijän työtapaturman tai ammattitaudin aiheuttamia sairaanhoitokuluja. Jos toimivaltainen laitos ei anna todistusta, TVL ei korvaa mitään.

7. Perusasiat liikennevakuutuksesta

Liikennevakuutuksesta korvataan moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutunut vahinko. Liikennevakuutuksen myöntänyt vakuutusyhtiö maksaa korvaukset liikennevakuutuslain mukaisesti. Liikennevahingon korvaus määrätään noudattaen vahingonkorvauslain säännöksiä.

Korvauksen suorittamisen edellytyksenä ei ole, että ajoneuvon omistaja, matkustaja tai kuljettaja olisi aiheuttanut vahingon huolimattomuudellaan, vaan riittää, että vahinko on aiheutunut ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä. Oikeus saada korvausta ei siten edellytä vahingon aiheuttajan virhettä tai laiminlyöntiä. Ajoneuvon ja polkupyöräilijän tai jalankulkijan välisissä yhteentörmäyksissä korvataan jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden henkilövahingot ajoneuvon liikennevakuutuksesta, vaikka ajoneuvon kuljettaja ei ole menetellyt moitittavasti. Myös ajoneuvon kuljettaja saa korvauksen henkilövahingoistaan oman ajoneuvonsa liikennevakuutuksesta esimerkiksi tilanteessa, jossa hän itse on aiheuttanut vahingon.

Liikennevakuutuksesta korvattavien sairaanhoitokulujen tulee olla syy-yhteydessä korvattavaan liikennevahinkoon. Edellytyksenä on lisäksi, että hoito on ollut tarpeen liikennevahingon vuoksi.

Liikennevakuutus on pakollinen kaikille liikenteeseen käytettävillä moottoriajoneuvoille. Suomessa toimii 12 liikennevakuutusta myöntävää vakuutusyhtiötä.

Lisäksi Valtiokonttori korvaa valtion ajoneuvojen aiheuttamat liikennevahingot.

Liikennevakuutuskeskus on korvausvelvollinen vakuuttamattoman ajoneuvon ja tunte mattomaksi jääneen ajoneuvon aiheuttamista vahingoista. Ulkomaisen ajoneuvon aiheuttaman vahingon korvaa Liikennevakuutuskeskus tai suomalainen vakuutusyhtiö.